

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9CoPr/6/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114214923
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7114214923.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a členiek senátu JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Táne Veščičikovej v spore žalobcu: F.. P. B. T., F., nar. XX.X.XXXX, bytom v O.G., S. XXXX/X, zastúpeného JUDr. Milanom Sedlákom, MBA, advokátom so sídlom v Košiciach, Kukučínova 19 proti žalovanej: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, so sídlom v Košiciach, Šrobárova 2, zastúpenej JUDr. Matejom Sýkorom, advokátom so sídlom v Košiciach, Zoborská 13, o zdržanie sa konania, zákazu diskriminácie v pracovnoprávnom vzťahu a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 15.4.2019 č.k. 17Cpr/2/2014-1148 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zdržať sa do budúcnosti konaní voči žalobcovi, konaní odporujúcich zásade rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných vzťahoch a uplatňovania priamej či nepriamej diskriminácie žalobcu v porovnaní s inými zamestnancami, ako aj konaní, odporujúcich dobrým mravom pri výkone svojich zamestnávateľských oprávnení a výkone povolania žalobcu, a to najmä nenominovaním žalobcu za člena v pedagogických a vedeckých orgánoch, komisiách zamestnávateľa, neustanovením žalobcu za garanta, resp. spolugaranta v študijných programoch, v ktorých spĺňa kvalifikačné kritéria a vedeckopedagogické predpoklady alebo v jednotlivých predmetoch týchto študijných programov a ďalej nenominovala žalobcu za člena, resp. predsedu skúšobných, či výberových komisií, člena odborných, vedeckých, či pedagogických komisií, rád, poradných orgánov, komisií skúšobných či výberových, zriaďovaných a pôsobiacich u žalovaného ako zamestnávateľa obligatórne, či fakultatívne. Žalovanej prostredníctvom štatutárneho orgánu, alebo dekana Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach uložil povinnosť ospravedlniť sa žalobcovi verejne na zasadnutí najbližšieho akademického senátu Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku, a to z dôvodu diskriminácie žalobcu, konania v rozpore s dobrými mravmi, ktoré poškodili dobré meno a renomé žalobcu na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach, v odborných kruhoch a v spoločnosti a privodili mu ujmu v osobnostnej sfére a zníženie vážnosti žalobcu v odborných kruhoch, v zamestnaní a verejnosti v tomto znení: „Zamestnávateľ sa týmto verejne ospravedľuje F.. P. B. T., F.. zamestnanému na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach ako vysokoškolský učiteľ, za konania realizované voči nemu štatutárnym zástupcom Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach a prednostkou Ústavu verejného zdravotníctva v období od roku 2008, ktoré odporovali zásade rovnakého zaobchádzania zamestnávateľa voči zamestnancovi v pracovnoprávnom vzťahu F.. P. B. T., F.. a ktorými došlo k poškodeniu jeho dobrého mena a renomé na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach, v odborných kruhoch a spoločnosti, privodili mu ujmu v osobnostnej sfére a znížili

jeho vážnosť.“ Žalovanej uložil povinnosť uhradiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 8.000,00 eur z dôvodu diskriminácie a z dôvodu konaní v rozpore s dobrými mravmi v oblasti výkonu zamestnávateľských oprávnení, a to do 15 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci v zmysle § 1 ods. 4, § 20 zák. č. 553/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, čl. 1, čl. 2 Základných zásad zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce v platnom znení (ďalej len „Zákonník práce“), § 13 ods. 1 až 3, ods. 5 Zákonníka práce, § 2 ods. 1 až 3, § 3 ods. 1 až 3, § 6 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Antidiskriminačný zákon“) vzal za preukázané, že žalobca bol zamestnaný u žalovanej na základe písomnej pracovnej zmluvy zo dňa 16.7.1990 ako vysokoškolský učiteľ - asistent Katedry mikrobiológie Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach. Dohodou o zmene pracovnej zmluvy zo dňa 30.9.2013 došlo k zmene pracovnej zmluvy, čl. I., ktorou bol žalobca zaradený na pracovné miesto vysokoškolského učiteľa - pedagogická a výskumná činnosť a na zaradenie do funkcie profesor v študijnom odbore epidemiológia na dobu určitú do 31.8.2035. V konaní pred Okresným súdom Košice I sa viedol spor medzi stranami sporu pod sp.zn. 10C/18/2011, v ktorom žalobca a žalovaný ukončili spor dohodou o mimosúdnom ukončení sporu. Predmetom konania bol nárok žalobcu voči žalovanej na vyplatenie osobného príplatku za obdobie október 2009 až december 2011 a vyplatenie odmeny za druhý polrok 2009 v celkovej výške 27.730,00 eur. Na základe mimosúdneho ukončenia sporu sa žalovaná zaviazala uhradiť uplatnenú sumu dobrovoľne, preto súd konanie zastavil.

3. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že dekan Lekárskej fakulty v Košiciach F. P. D. X., I. v roku 2014 priznal zamestnancom odmeny z mimodotačných zdrojov vo výplatnom termíne jún 2014, žalobcovi vo výške 240,00 eur. V zmysle zásad odmeňovania tvorivých zamestnancov UPJŠ Lekárskej fakulty z mimodotačných zdrojov formou odmien prijatých od 1.4.2014 bolo upravené odmeňovanie tvorivých zamestnancov v zmysle zásad odmeňovania, ktoré upravovali odmeňovanie zamestnancov zamestnávateľa UPJŠ v Košiciach, organizačne zaradených na Lekárskej fakulte v nadväznosti na § 4 a nasl. zák. č. 553/2003 Z.z. pri použití mimodotačných zdrojov, v zmysle ktorého zamestnávateľ mohol poskytnúť zamestnancovi aj iné odmeny v súlade s § 20 zák. č. 553/2003 Z.z., o čom rozhoduje dekan v súlade so zákonom, vnútorným platobným predpisom UPJŠ v Košiciach a aktuálne platnou uzatvorenou kolektívnou zmluvou, pri odmeňovaní je povinný riadiť sa kritériami uvedenými v čl. III., IV., V. a VI. Zásad odmeňovania, pričom zohľadní najmä pedagogickú, vedeckú, riadiacu činnosť a ďalšie činnosti potrebné k dosiahnutiu cieľov fakulty.

4. Zo zoznamu zamestnancov a výšky poskytnutých odmien za prvý polrok 2014 a počtu získaných bodov podľa kompletného bodovacieho spisu súdu vyplynulo, že žalobca získal celkom 2271,86 bodov, za čo i získal odmenu vo výške 240,00 eur. Žalobca bol v uvedenom zozname na 13. mieste podľa výšky kompletného bodovacieho systému. Ostatní zamestnanci s približne rovnakým počtom bodov získali odmeny od 2.000,00 do 2.500,00 eur.

5. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalovaná porušila právo žalobcu na rovnaké zaobchádzanie v porovnaní s ostatnými zamestnancami v rovnakej funkcii. So žalobcom totiž zaobchádzala menej priaznivo než s inými zamestnancami v rovnakom postavení.

6. Žalobca v danom prípade podľa názoru súdu prvej inštancie v potrebnom rozsahu preukázal skutočnosti, ktoré z hľadiska časového a vecného sledu dávajú podklad preto, že konaním zo strany vedenia žalovanej dochádzalo k diskriminačnému konaniu. Žalovaná nespochybnila skutkové tvrdenia ohľadom osoby žalobcu, že ide o odborne zdatného a erudovaného odborníka v osobe epidemiológia s rozsiahlou vedecko-výskumnou a publikačnou činnosťou a uznávaného odborníka. Žalobca predložil súdu aj prehľad vedecko-publikačnej činnosti, štatistiku ohlasov, citácií, prehľad o projektoch, na ktorých sa ako vedúci tímu podieľal a dostatočne dokladoval aj to, že je jedným z najviac erudovaných osôb s vedecko-výskumnou činnosťou, ako aj jedným z najviac publikačne činných zamestnancov. Žalovaná sa v konaní snažila preukázať, že žalobca je na pracovisku osobnostne a psychicky konfliktnou osobou. V sporoch týkajúcich sa zásady rovnakého zaobchádzania platí tzv. obrátenie dôkazné bremeno, čo znamená, že v danom prípade zaťažuje žalovanú. Žalovaná bola preto povinná preukázať, že žalobca

nebol diskriminovaný, mobovaný alebo šikanovaný, resp. že nebolo voči nemu konané v rozpore s dobrými mravmi.

7. Svedok, bývalý dekan LF UPJŠ F. X. na pojednávaní potvrdil, že žalobcovi pozastavil vyplatenie osobného príplatku späťne po dobu od 1.10.2009 do 1.2.2012. V uvedenom čase odňal žalobcovi aj subjektívne stanovenú odmenu. V tej súvislosti tento svedok uviedol, že priznanie odmien bolo v právomoci dekana, nakoľko ide o nenárokovateľnú zložku mzdy a len dekan má právo rozhodnúť, komu odmenu prizná alebo nie. Tieto tvrdenia však podľa názoru súdu odporujú dôkazu, ktorý bol v konaní vykonaný - v zásadách odmeňovania tvorivých zamestnancov zo dňa 19.3.2014, ktoré sú platnou normou žalovanej, a ktoré priznávajú rozhodovaciu právomoc dekanovi, ale len v súlade s § 20 zák. č. 553/2003 Z.z., vnútornými platnými predpismi UPJŠ v Košiciach a platnou kolektívnou zmluvou. Pri odmeňovaní je dekan povinný riadiť sa kritériami uvedenými v týchto zásadách, preto táto skutočnosť vylučuje čisto subjektívny charakter priznávania odmien.

8. Súd prvej inštancie vyhodnotil výpoveď tohto svedka ako nevieryhodnú, rovnako ako aj výpovede ostatných svedkov, pokiaľ tvrdili, že zamestnanci boli pri rozdeľovaní odmien rozdelení za rok 2014 do dvoch skupín, pričom jedny dostali odmenu v prvom polroku a druhí v druhom polroku bez toho, aby im boli tieto odmeny priznané podľa schválených zásad. Skutočnosť, že pri odmeňovaní zamestnancov neboli dodržané zásady stanovené žalovanou a že odmeny boli navrhnuté účelovo so silným diskriminačným aspektom vyplýva aj z oznámenia rektora UPJŠ adresovaného všetkým zamestnancom zo dňa 7.7.2014.

9. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobca z hľadiska vedecko-výskumnej a publikačnej činnosti patrí medzi popredných odborníkov na fakulte, ktorý sa venoval aj publikačnej činnosti. Žalobca častokrát poukazoval na nedostatky v činnosti žalovanej, či už v oblasti pedagogiky alebo vedecko-výskumnej činnosti. Jednou z káuz, na ktoré poukázal bola kauza ohľadne zamestnávania „čiernych duší“, t.j. zamestnancov, ktorých ústav verejného zdravotníctva vykazoval a ktorý na LF UPJŠ nikdy nepracovali. Išlo napríklad o F. P.M., I. a F. P. D. Č., I. V tej súvislosti dal žalobca podnet na preverenie trestnoprávnej zodpovednosti vedúcich zamestnancov LF UPJŠ. Žalobca sa stretával s nepochopením svojich kolegov, lebo častokrát ho stavali do pozície konfliktného, problémového človeka, keďže sa ním cítili ohrození. Potom ako sa stal dekanom F. P. X., I. došlo k zintenzívneniu mobingových aktivít a obťažovaniu žalobcu, bol vyradený zo všetkých komisií pre obhajoby diplomových prác, magisterských prác, dizertačných prác, nevyskytoval sa v žiadnych poradných komisiách pre výberové konania. Žalobca dostal aj pokarhanie od dekana LF UPJŠ za údajné porušenie pracovnej disciplíny, keď dňa 12.6.2007 svojvoľne opustil pracovnú schôdzu, hoci zo zápisnice o tejto schôdzi je zrejmé, že prednostku žalobca upozornil, že mu je zle, preto odchádza. Mobingové aktivity, šikana a obťažovanie žalobcu pokračovalo aj potom, ako sa vzdal funkcie dekana F. P. X., I. a následne na túto funkciu nastúpil F. F., I. Uvedené protiprávne konanie a dlhú dobu realizované aktivity sa prejavili v zdravotnom stave žalobcu, ktorý trpí psychosomatickými ochoreniami, gastroenterologickými poruchami vyvolanými nadmerným stresom, čo vyplynulo z lekárskeho posudku č. 13/2015 v spojení s jeho doplnením č. 16/2015.

10. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že žalovaná v konaní dostatočne nepreukázala, že v obdobných situáciách sa správala voči ostatným zamestnancom rovnako ako ku žalobcovi.

11. Súd prvej inštancie žalobe vyhovel, keďže túto mal za dôvodnú.

12. Na základe týchto úvah určil povinnosť žalovanej zdržať sa do budúcnosti konania voči žalobcovi, bližšie popísaného vo výroku I. napadnutého rozsudku a tiež uložil povinnosť žalovanej ospravedlniť sa žalobcovi tak ako vyplýva z výroku II. napadnutého rozsudku.

13. Súd prvej inštancie považoval za primerané priznať žalobcovi aj uplatnenú náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 8.000,00 eur, ktorej výšku odvodil z rozsahu poskytovania odmien za prvý polrok 2014 ostatným zamestnancom s podobne získaným počtom bodov, ktorým bola vyplatená odmena od 2.000,00 až do 2.500,00 eur. Prihliadol na to, že rozhodnutím od 1.10.2009 žalovaná určila žalobcovi vyplatenie len funkčného platu bez toho, aby mu vyplatila prémie a osobný príplatok. Zo strany žalovanej napriek diskriminačnému konaniu vo vzťahu k žalobcovi nedošlo k poskytnutiu žiadnej morálnej, či inej

satisfakcie. Z týchto dôvodov mal súd za to, že žalobcovi patrí titulom náhrady nemajetkovej ujmy suma vo výške 8.000,00 eur.

14. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania voči neúspešnej žalovanej.

15. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie žalovaná z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, c/, d/, e/, f/ a h/ C.s.p. a odvolaciemu súdu navrhla, aby rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo aby rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne. Uplatnila náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania. K údajnej diskriminácii žalobcu všeobecne a k jeho správaniu na pracovisku uviedla, že žiaden z vypočutých svedkov neuviedol, že by bol niekedy svedkom diskriminačného, šikanózneho alebo iného obdobného protiprávneho konania žalovanej vo vzťahu k žalobcovi. Väčšina svedkov zhodne potvrdila, že žalobca vystupoval na pracovisku ako konfliktný typ, ktorý nerešpektoval nadriadených, správal sa nevhodne, vystupoval vo vzťahu ku kolegom útočne, až provokatívne a vyvolával interpersonálne konflikty. Situáciu na pracovisku, resp. správanie žalobcu by títo svedkovia označili skôr ako stuffing, keď zamestnanec obťažuje nevhodným správaním svojho nadriadeného a konštatovali, že vo vzťahu k žalobcovi nezriedka bolo pristupované skôr ústretovo s cieľom eliminovať výskyt konfliktných situácií. V tej súvislosti poukázala na výpoveď svedkov F. X., F. O., F. M., P. O., P. O., F. W. a svedkyne D.. O nevhodnom správaní žalobcu nasvedčuje aj list zamestnancov Ústavu verejného zdravotníctva zo dňa 22.10.2012, v ktorom zamestnanci poukázali na dlhodobé neprimerané správanie sa žalobcu voči prednostke ústavu prof. Č.. Rovnako zo zápisnice z prevádzkovej schôdze ústavu epidemiológie zo dňa 12.6.2007, listu prof. Č. zo dňa 10.7.2007 a listu č. 164/2012 zo dňa 22.10.2012 je zrejmé dlhodobé nevhodné a provokatívne sa správanie žalobcu na pracovisku. Žalobca podľa výpovedí svedkov navyše neprístupne dehonestoval ostatných zamestnancov, ktorí mali veterinárne vzdelanie. Túto skutočnosť potvrdili svedkyne prof. Č., prof. M. a ďalší. Súd prvej inštancie na tieto svedecké výpovede a listinné dôkazy neprihliadol a v odôvodnení rozsudku sa s nimi žiadnym spôsobom nevyporiadal. Svoje rozhodnutie založil na nekritickej prevzatí žalobných tvrdení žalobcu, o čom nasvedčuje aj bod 51. rozsudku, ktorý je len parafrázou, resp. doslovným prevzatím výpovede žalobcu bez konfrontácie s ďalšími dôkazmi. Žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno na preukázanie skutočností, z ktorých by bolo možné dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo. Neoznačil a neuviedol žiaden jednoznačný dôvod či tvrdenú pohnútku diskriminačného konania. Niektoré skutočnosti uvádzal len všeobecne, popisuje svoje subjektívne pocity v práci, ale neuviedol konkrétne situácie a okolnosti, z ktorých by bolo možné usudzovať diskriminačné konanie. Je neprístupný a v rozpore s dobrými mravmi a zásadou rozumného a spravodlivého usporiadania pracovnoprávných vzťahov, aby žalobca ako zamestnanec, ktorý opakovane ostatných kolegov a zamestnancov, či nadriadených nerešpektuje, správa sa k nim nevhodne a urážlivo, dehonestuje ich odborné vzdelanie a kvalifikáciu, zasiahne do autorských práv kolegov a provokuje ich neprimeranou a obťažujúcou komunikáciou, označil situáciu na pracovisku bez akýchkoľvek presvedčivých dôkazov a konkrétnych tvrdení za diskrimináciu, šikanu, mobing či neprístupné obťažovanie jeho osoby. K údajnej diskriminácii žalobcu pri odmeňovaní uviedla, že výsluchom bývalého dekana prof. X. a ďalšími listinnými dôkazmi bolo preukázané, že dôvodom pozastavenia vyplácania osobného príplatku a odmien u žalobcu bolo podozrenie z porušovania autorských práv, ktoré boli na pôde LF UPJŠ predmetom šetrenia na základe sťažnosti prof. P. F. T., T. a následne z dôvodu závažnosti situácie aj predmetom rokovania etickej komisie LF UPJŠ. Táto skutočnosť bola žalobcovi oznámená listom zo dňa 11.3.2010 vtedajším rektorom prof. P. D. P., T.. Navyše tieto pozastavené osobné príplatky a odmeny na základe mimosúdnej dohody boli v celom rozsahu žalobcovi vyplatené vo výške 27.730,00 eur. Pokiaľ ide o odmenu za obdobie prvého polroka 2014 zásadami odmeňovania tvorivých zamestnancov účinnými od 1.4.2014 bolo preukázané, že odmeny zamestnancov boli koncipované ako nenárokateľné plnenia, o ktorých rozhodoval dekan. Tieto zásady upustili od bodovacieho systému hodnotenia aktivít jednotlivých zamestnancov, ktorý bol upravený v predošlom období v zásadách účinných od 1.1.2014. Prehľadom hodnotenia zamestnancov a predložením zoznamom odmien bolo zároveň preukázané, že výška odmien sa v posudzovanom období prvého polroka 2014 pohybovala u docentov a profesorov v rozmedzí od 220,00 eur. Z celkového počtu 8 zamestnancov vo funkcii docent a profesor bola porovnateľná odmena vyplatená celkom v 4 prípadoch (2x 240,00 eur a 2 x 220,00 eur). Aj tento listinný dôkaz preukazuje tvrdenia žalovanej o plánovanom postupnom vyplatení odmien v dvoch navzájom súvisiacich obdobiach v závislosti od množstva voľných mimorozpočtových prostriedkov. Vnútročné predpisy žalovanej tak neukladali dekanovi určiť výšku odmien výhrade podľa kritérií komplexného bodovacieho systému. Súd sa s týmto v odôvodnení

rozsudku nevyporiadal. Žalovaná zdôraznila, že žalobcovi bol priznaný najvyšší osobný príplatok docentov a profesorov Ústavu verejného zdravotníctva, ako aj v rámci LF UPJŠ v akademickom roku 2014/2015 a 2015/2016. Túto potvrdili aj vypočítaní svedkovia F. X., P. I., F. T. F. K údajnej diskriminácii žalobcu pri nominovaní do komisií a ďalších orgánov uviedla, že žalobca bol menovaný a nominovaný do viacerých komisií, ktoré v odvolaní aj konkrétne uvádza. Pokiaľ ide o otázku garantovania študijných programov žalovaná poukázala na list č. 3134/2009-Vv zo dňa 11.5.2009, v ktorom vtedajší dekan prof. X. informoval žalobcu o tom, že vedenie fakulty určilo za hlavného garanta študijného programu verejné zdravotníctvo pre doktorandský stupeň prof. P. O. W., I.. Rozhodnutie vedenia vychádzalo zo skutočností, že prof. W. inaugurovala v študijnom odbore verejné zdravotníctvo, zatiaľ čo žalobca inauguroval v študijnom odbore mikrobiológia. Mikrobiológia je prítomným príbuzným odborom verejného zdravotníctva. Z tohto dôvodu žalobca nemohol byť garantom študijného odboru verejné zdravotníctvo. Navyše zaradenie medzi garantov študijných programov, či do rôznych komisií a orgánov nie je nárokovateľné a je závislé od rady ďalších skutočností, odborných a kvalifikačných predpokladov, kvality vedecko-výskumných činností, osobnostných a profesijných zručností a nastaveného mechanizmu nominovania a menovania do týchto funkcií. Výkon funkcie je kapacitne obmedzený a nie je objektívne možné, aby každý tvorivý zamestnanec zastával funkciu či členstvo v každom orgáne, komisii, či rade pôsobiacej na fakulte. Podľa žalovanej bolo v konaní preukázané, že v súvislosti s nominovaním žalobcu do funkcií nebolo so žalobcom zaobchádzané rozdielne, resp. menej priaznivo ako s inými zamestnancami. Žalobca aj v súčasnosti vykonáva funkciu zástupcu prednostu Ústavu verejného zdravotníctva pre pedagogickú činnosť a je v závislosti na vyhodnotení konkrétnych okolností menovaný ako člen rôznych komisií pôsobiacich u žalovanej. Je členom odborovej komisie doktorandského štúdia v študijnom odbore epidemiológia a členom odborovej komisie doktorandského štúdia v študijnom odbore verejné zdravotníctvo, ako aj školiteľom pri vedení záverečných prác študentov rôznych stupňov štúdia. Navyše otázky menovania a nominovania členov odborných, vedeckých a pedagogických orgánov patrí do samosprávnej pôsobnosti verejnej vysokej školy. Žalovaná tiež vytkla, že rozsudok je nepreskúmateľný. Vytkla súdu prvej inštancie, že nevykonala žalovanou navrhnuté dôkazy, a to výsluch svedkyne doc. P. O. H., I., aktuálnej priamej nadriadenej žalobcu a prednostky Ústavu verejného zdravotníctva, svedkyne P. T. M. a nevykonala kontrolný znalecký posudok k znaleckému posudku F. S.. Výsluch svedkyne doc. H. bol potrebný za účelom preukázania aktuálnych pomerov na pracovisku, ide o priamu nadriadenú žalobcu a nepochybne by sa vedela vyjadriť k súčasnému pôsobeniu žalobcu na pracovisku. Svedkyňa P. M. mala vypovedať k okolnostiam, za ktorých mali byť zamestnancom žalovanej v rozhodujúcom období vyplácané odmeny. Bola jednou z osôb, ktoré boli podpísané pod zásadami odmeňovania a zastávala zároveň funkciu členky odborového orgánu na LF UPJŠ. Kontrolným znaleckým posudkom žalovaná navrhla preskúmať znalecký posudok F. S., ktorá sa vyjadrovala tendenčne v rozpore s právnymi predpismi. Vyjadrovala právne závery a spájala príčiny a následky, čo znalci neprináleží. Vytkla súdu prvej inštancie, že neskúmal, či údajné diskriminačné konanie naďalej pretrváva v súvislosti s rozhodnutím o zdržovacom nároku v antidiskriminačnom spore. Pre rozsudok sú rozhodujúce okolnosti v čase jeho vyhlásenia. Sám žalobca potvrdil, že jeho vzťahy s prednostkou ústavu prof. H. sú toho času korektné a že k žiadnemu mobingu ani iným prejavom diskriminačného konania nedochádza. Žalovaná má za to, že pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch neboli v danom prípade splnené zákonné podmienky a navyše súd nesprávne posúdil otázku premlčania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. V konaní nebolo preukázané, aby vytykané konanie žalovanej výraznou mierou nepriaznivo zasiahlo do dôstojnosti, cti, dobrej povesti alebo spoločenskej vážnosti žalobcu a aby nepriaznivo ovplyvnilo jeho osobný a pracovný život alebo spoločenské uplatnenie v miere odôvodňujúcej priznanie finančného zadosťučinenia. Žalobca sa naďalej venuje svojej profesijnej a vedecko-pedagogickej činnosti u žalovanej, má vytvárané priaznivé podmienky pre výkon pracovných povinností. Je zástupcom prednostu Ústavu verejného zdravotníctva pre pedagogickú činnosť, publikuje a zúčastňuje sa na služobných cestách a konferenciách a patrí medzi zamestnancov s priznaným najvyšším osobným príplatkom. Nemajetková ujma na strane žalobcu nebola preukázaná ani znaleckým posudkom F. S., ktorý je zjavne nezákonný, vypracovaný tendenčne a účelovo. Súd prvej inštancie priznanú nemajetkovú ujmu ani dostatočne nezdôvodnil. Súd nesprávne posúdil aj otázku premlčania náhrady nemajetkovej ujmy. Dôvody pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy nemohol založiť na okolnostiach, ktoré sa udiali pred uplynutím premlčacej doby. Žalobca tvrdil, že údajný mobing a šikana sa voči nemu prejavovali od roku 2007, pričom k neoprávnenému ukráteniu žalobcu na vyplatení osobného príplatku a odmien malo dôjsť v období rokov 2009-2010. Žaloba bola podaná až 13.6.2014, preto tento nárok je premlčaný. Žalovaná považuje uloženie povinnosti ospravedlniť sa žalobcovi verejne za podmienok stanovených súdom za zjavne neprimerané a odporujúce dobrým mravom a zásade spravodlivého usporiadania vzťahov vzhľadom na to, že v konaní bolo preukázané,

že žalobca je konfliktnou osobou na pracovisku, čo potvrdili aj viacerí vypočutí svedkovia. Napokon žalovaná vytkla súdu prvej inštancie, že vo veci rozhodol nezákonný sudca. V posudzovanej veci došlo k zmene konajúceho sudcu nezákonne v rozpore s ústavne garantovaným právom na zákonného sudcu zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Vec bola pôvodne pridelená sudkyňi U.. F. P. (D.), následne v roku 2017 bola pridelená na rozhodnutie sudkyňi U.. X. Q. a v priebehu roka 2018 sudkyňi U.. D. F.. Konajúcu sudkyňu nemožno považovať za zákonného sudcu pre rozhodnutie vo veci. Zmena zákonného sudcu bola vykonaná v rozpore so zákonom a ústavne zaručenými právami žalovanej. K odvolaniu doložila listiny obsiahnuté v spise na č.I. 1171-1175.

16. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol potvrdiť rozsudok ako vecne správny. Poukázal na tú významnú skutočnosť, že v danej veci ide o individuálny pracovnoprávny a zároveň antidiskriminačný spor, v ktorom platia osobitné procesné postupy. Slabšou stranou v konaní bol žalobca ako zamestnanec žalovanej a vzhľadom na charakter žaloby v danom prípade platila obrátená dôkazná povinnosť na strane žalovanej. Žalovaná svoju procesnú obranu a dokazovanie založila na tvrdeniach, že nie zamestnávateľ konal voči zamestnancovi diskriminačne a v rozpore s dobrými mravmi, šikanózne, mobingom a obdobnými konaniami, ale bol to práve žalobca ako zamestnanec, ktorý takto voči žalovanej konal, aj napriek tomu, že žalovaná mala v konaní preukazovať a dokazovať niečo úplne iné. Tým sa dostala do dôkaznej núdze pri preukazovaní relevantných skutočností právne významných pre tento osobitný druh civilného sporového konania. Nepochybniteľným faktom je, že žalovaná čelí obdobným žalobám, ako v danej veci voči viac ako 10-im zamestnancom, v niektorých prípadoch opakovane. Činnosť žalovanej je opakovane preverovaná NAKA vo veciach korupčných káz a tieto korupčné kauzy boli riešené aj Špecializovaným trestným súdom. Dekan LF UPJŠ v Košiciach bol ústrednou postavou, ako hodnotiteľ pre projekt (metalurgického zamerania) zo štrukturálnych fondov EÚ a zároveň ako žiadateľ pre spoločnosť, s ktorou bol prepojený. Táto kauza stála miesto ministra školstva, vedy, výskumu a športu prof. F. a SR prišla o milióny eur zo štrukturálnych fondov. Žalovaná trpí konanie jej predstaviteľa, vedúceho zamestnanca, ako aj konanie a úkony realizované voči zamestnancom tejto organizačnej zložky, ktorí poukazovali na rôzne nezákonnosti, nedostatky v činnosti, na nezákonné konania jej vedúcich zamestnancov, korupciu a podobné protispoločenské konanie s cieľom zastrašiť týchto zamestnancov. Tieto prostriedky zastrašovania sa používajú dlhodobo a opakovane. Žalobca bol za poukazovanie na zamestnávanie tzv. čiernych duší a za podanie podnetu na preverenie trestnoprávnej zodpovednosti v minulosti postihnutých hmotne, nezákonným rozhodnutím o pozastavení vyplácania osobného príplatku a koncoročnej odmeny. Žalobca bol tlačenej do beznádejnej a bezvýhodiskovej pozície a ako krajné riešenie bol nútený podať túto žalobu a domáhať sa súdnej ochrany. Žalovaná výslovne nepoprela skutkové tvrdenia žalobcu a zvolila namiesto toho nevhodnú procesnú obranu tvrdiac, že to bol žalobca, ktorý moboval zamestnávateľa, šikanoval ho a ktorý konal v rozpore s dobrými mravmi. Takáto obrana však nemôže obstáť. Pozastavenie vyplácania odmien a osobného príplatku nemá oporu v zákone. Toto rozhodnutie nebolo ani z akceptovateľného dôvodu, nakoľko v danej veci nešlo o pracovnoprávny dôvod, ale o umelo vyvolaný spor autorský, ktorý mal byť riešený prostriedkami civilnoprávnymi. V tej súvislosti nebola daná ani pôsobnosť etickej komisie. Žalobcovi boli neprávom pozastavené odmieny a osobný príplatek a tieto boli následne vyplatené zo strany žalovanej vo výške 27.000,00 eur. Podobné metódy zastrašovania žalovaná používala aj voči iným zamestnancom, preto nejde o ojedinelý jav, či ojedinelé konanie zo strany žalovanej. V prípade poskytovania odmien z mimorozpočtových zdrojov nejde o poskytovanie v zmysle § 20 zák. č. 553/2003 Z.z., ale ide o odmieny poskytnuté z mimorozpočtových zdrojov na základe vnútorného predpisu žalovanej. Pokiaľ bolo rozhodnuté o plošnom vyplatení týchto odmien z týchto zdrojov podľa vnútorného predpisu, pokiaľ žalobca splnil tieto kritériá, ide o žalovateľný nárok. Pri odmeňovaní zamestnancov nemôže byť akceptovaná svojvôľa. Žalovaná nepreukázala objektívne akceptovateľný dôvod pre poskytnutie odmien žalobcovi len vo výške 240,00 eur, pokiaľ iným, s horšími výsledkami práce poskytla odmieny aj 30-násobne vyššie. Tieto odmieny slúžili na korumpovanie členov orgánov a vedeniu servilných zamestnancov. Svedčia o tom súdne konania a vykonané dôkazy vo veci prof. P. F., T., F. P. P., I., F. P. P., T., F. P. H., I., F. P. D., T.. Žalovaná uvádza nepravdy týkajúce sa menovania a nominovania žalobcu do komisií, napr. v roku 2010/2011 bol žalobca navrhnutý za člena skúšobnej komisie odboru verejného zdravotníctva, kedy síce prof. W. navrhnutý bol, ale schválený nebol. Žalovaná zavádza súd v tom, že účelovo vykladá členstva v týchto komisiách, kde členstvo žalobcu bolo obligatórne povinné, ako vedúceho doktorandskej, dizertačnej práce, alebo oponenta, poprípade bol členom jednorazovo ad hoc v prípade, že nebol k dispozícii iný profesor ako člen skúšobnej komisie. Žalovaná v konaní nenavrhol vykonať ďalšie dôkazy, preto jej tvrdenia v odvolaní je potrebné posúdiť v zmysle § 366 C.s.p. ako novoty v odvolacom konaní, u ktorých absentujú prípustné dôvody. Žalovaná nesprávne a

účelovo vykladá samosprávnú pôsobnosť vysokej školy a vzťah noriem verejného práva k normám civilného práva. Žalobca nepovažuje rozsudok za nepreskúmateľný. Súd vychádza vecne správne z rozsiahleho, relevantného materiálu, z ktorého vyvodil skutkové závery. Svedkyňa doc. H. navrhla vypočuť žalovanú a bolo jej povinnosťou zabezpečiť jej účasť. Pokiaľ tak neurobila a vyslala ju na plnenie pracovných úloh, resp. jej poskytla dovolenku, ide o chybu na strane žalovanej. Žalovaná dodatočne neprístupnými a navyše pochybnými a účelovo produkovanými listinnými dôkazmi, ktoré nepredložila v konaní pred súdom prvej inštancie, sa snaží dodatočne preukázať, že zdržiavací výrok nie je správny a žalobca je nominovaný do orgánov žalovanej, komisií, rád a pod., pričom dokladá prípady, kedy účasť žalobcu je obligatórna ako školiteľa vedúceho, resp. oponenta práce študenta. Svedkyňa P. M. ospravedlnila neprítomnosť na pojednávaní z dôvodu vážneho ochorenia. Žalovanej nič nebránilo, aby vo veci predložila znalecký posudok, ktorý navrhla vykonať. Dôvod na vykonanie kontrolného znaleckého posudku nebol daný a žalovaná nevedela odôvodniť potrebu ďalšieho znaleckého dokazovania. Tvrdenia žalovanej o tom, že diskriminačné konanie nemá naďalej vo vzťahu k žalobcovi pretrvávajúť možno považovať len za účelové právne závery, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Žalobca aj po posledných voľbách dekana v roku 2019, kedy boli nanovo kreované rôzne orgány, rady, komisie, nebol do nich navrhovaný a ani ustanovený, či volený, z čoho vyplýva pokračujúce diskriminačné konanie. V roku 2018, kedy LF UPJŠ oslavovala jubileum svojho vzniku, žalobca ako dlhoročný zamestnanec, profesor, významne vedecky činný nebol ani morálny ocenený. Z ocenených zamestnancov boli vynechaní tí, ktorí boli so žalovanou v súdnych sporoch. Žalovaná zavádza súd, pokiaľ tvrdí, že vzniesla námietku premlčania, ktorú riadne neformulovala a neodôvodnila. Žalovaná len namietala, že hmotné postihy z dôvodu nezákonného pozastavenie vyplácania osobného príplatku podliehajú premlčaniu, na čo žalobca reagoval tým, že osobnostné práva premlčaniu nepodliehajú. Postih z roku 2008 nebol jediným dôvodom priznania náhrady súdom. Išlo o opakované naďalej pretrvávajúce a pokračujúce deliktuálne konanie žalovanej s úmyslom žalobcu zastrašiť. Morálna satisfakcia v danom prípade nie je postačujúca, preto správne rozhodol súd prvej inštancie, pokiaľ priznal žalobcovi aj náhradu nemajetkovej ujmy vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci. Pokiaľ ide o zmenu sudcu, vec bola pridelená na základe rozhodnutia v súlade so zákonom sudkyne JUDr. D. F.. V tej súvislosti žalobca poukázal na nález Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS 448/2016, podľa ktorého zmena v osobe zákonného sudcu po pridelení veci nie je vylúčená, no musí sa udiť jedine v súlade so zákonom ustanovenými podmienkami a pri dodržaní zákonom ustanoveného postupu.

17. Žalovaná v reakcii na vyjadrenie žalobcu zotrvala na svojej odvolacej argumentácii. Pokiaľ žalobca tvrdí, že činnosť žalovanej má byť údajne opakovane preverovaná NAKA vo veciach korupčných káuz, nie je zrejmé, o aké kauzy sa má jednať a nie je zřejmý ani súvis týchto údajných konaní s prejednávanou vecou. Ide o ničím nepodložené a účelové vykonštruované tvrdenia žalobcu. Svedkovia vypovedali slobodne a samostatne tak, ako každý z nich vnímal rozhodujúce skutočnosti. Žalovaná v konaní opakovane popierala tvrdenia žalobcu o jeho údajnej diskriminácii, mobingu a šikane. Pokiaľ ide o autorský spor s F.. T., tento bol riešený na základe sťažnosti, ktorú podal prof. P. F. T., I.. a vzhľadom na jej citlivosť a závažnosť bola riešená priamo etickou komisiou UPJŠ LF. S prihladením na závažné podozrenia z porušovania autorských práv zo strany žalobcu bolo pristúpené k pozastaveniu vyplácania osobného príplatku a odmien od 1.10.2009 žalobcovi. V ostatnom zotrvala na svojej odvolacej argumentácii.

18. Žalobca v reakcii na vyjadrenie žalovanej zotrval na svojej doterajšej argumentácii. Relevancia výpovedí svedkov, na ktoré poukazuje žalovaná je nulová. Títo svedkovia so žalobcom nepracovali a nerealizovali spoločné pracovné úlohy, neboli v pravidelnom pracovnom kontakte a nemohli ani vedieť, či vnímať či žalovaná voči žalobcovi konala v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania, diskriminačne alebo šikanózne. Prípady žalobcu nie je jediným prípadom diskriminačného a šikanózneho konania zo strany žalovanej. Žalovaná účelovo vykladá výpovede svedkov tak, aby žalobca bol v očiach svojich kolegov vnímaný ako konfliktný. Vlastnou účelovou interpretáciou autorského sporu žalobcu a prof. T. sa snaží ospravedlniť konanie voči žalobcovi pri pozastavení vyplácania osobného príplatku a odmien. Tento autorský spor patril do právomoci civilných súdov a nie etickej komisie. Pokiaľ žalovaná tvrdí, že žalobcovi bol priznaný najvyšší osobný príplatok, tento nezávisí od ľubovôle zamestnávateľa, ale priznáva sa na základe stanovených a hodnotiteľných kritérií a môže byť len do výšky tarifného platu. Napriek získaniu nadpočetných bodov a podaniu nadpriemerných výkonov žalobcovi neboli priznané také odmeny ako zamestnancom s nulovým počtom bodov a aj ďalším zamestnancom boli poskytované osobné príplatky až do výšky tarifného platu napriek tomu, že nepodávali nadpriemerné výkony. Žalobcovi osobný plat nikdy priznaný nebol. Až po rozdelení Ústavu verejného zdravotníctva

a hygieny na štyri nové ústavy, nová prednostka ústavu, kde ostal pôsobiť žalobca doc. P. H.Á., I.. ustanovila ho až po prerozdelení tohto ústavu za svojho zástupcu pre pedagogickú činnosť. Pokiaľ išlo o členstvo žalobcu v komisiách, kde bol školiteľom doktoranta, tak jeho účasť sa vyžadovala, avšak v prípade obhajoby prác iných doktorantov, nominovaný do komisií nikdy nebol. Žalobca nebol ustanovený ani za garanta študijného odboru, resp. garanta ani po dosiahnutí veku 70 rokov, prof. P. Č., F., aj keď spĺňal podmienky. Nominovaná a schválená bola docentka, ktorá mala nižšiu vedeckú hodnosť a nespĺňala požiadavky pre odbor epidemiológia.

19. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) v rozsahu danom ust. § 379 a § 380 C.s.p., z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie nie je opodstatnené.

20. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 27.5.2020 o 10,20 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202/II poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenie rozhodnutia boli zverejnené dňa 21.5.2020 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 3 C.s.p..

21. Žalovaná namieta odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, c/, d/, e/, f/ a h/ C.s.p., teda, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

22. Odvolací súd dospel k záveru, že namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené.

23. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 C.s.p., z týchto dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, v konaní nedošlo k porušeniu procesných práv strán sporu, konanie netrpí inou vadou, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a napokon vo veci nerozhodoval vylúčený sudca, resp. nesprávne obsadený súd.

24. Po preskúmaní rozhodnutia odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok netrpí nepreskúmateľnosťou, keďže jeho odôvodnenie zodpovedá ust. § 220 ods. 2 C.s.p.. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku vysvetlil akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu, pričom sa vypořiadal aj s podstatnou argumentáciou žalovanej, ktorú použila na svoju obranu, rozhodnutie tak spĺňa požiadavku riadneho odôvodnenia.

25. Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

26. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie dáva odpoveď na všetky argumenty uvádzané žalovanou v odvolaní. Táto pritom uvádza skutočnosti, ktoré už boli uvedené pred súdom prvej inštancie, a s ktorými sa súd náležite a správne vypořiadal pri rozhodovaní vo veci. Odvolacie námietky žalovanej nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

27. Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovanej, ktorá k diskriminácii žalobcu pri nominovaní do komisií a ďalších orgánov žalovanej poukázala na tú skutočnosť, že žalobca bol menovaný do konkrétnych komisií uvedených v odvolaní a k dôkazom predloženým žalovanou v odvolaní je potrebné uviesť, že ide o prostriedky procesnej obrany, ktoré žalovaná strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, a ktoré nemožno z tohto dôvodu v odvolacom konaní použiť, nakoľko preto nie sú splnené zákonom stanovené podmienky (§ 366 C.s.p.). Žalovaná totiž v odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti svedčiace o tom, že tieto nové prostriedky procesnej obrany nemohla v doterajšom priebehu konania na súde prvej inštancie použiť bez svojej viny. Z odvolania žalovanej nemožno vyvodit' ani skutočnosť, že by v danom

prípade boli dané dôvody uvedené v § 366 písm. a/ až d/ C.s.p., pre ktoré by tieto prostriedky procesnej obrany nemohla použiť v konaní pred súdom prvej inštancie.

28. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam žalovanej odvolací súd udáva nasledovné:

29. Súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, žeby pochybil v procese hodnotenia vykonaných dôkazov, vychádzajúc zo zásady voľného hodnotenia dôkazov ustanovenej v § 191 ods. 1 C.s.p.. V tomto smere súdu prvej inštancie nemožno vytknúť žiadne pochybenia, keďže výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá pravidlám logického myslenia, keď súd prvej inštancie vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dokazovania vyplynuli, alebo ktoré v priebehu konania vyšli najavo. Niet žiadnych pochyb o správnosti skutkových záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie.

30. Správne súd prvej inštancie pri zisťovaní skutkového stavu a hodnotení dôkazov vychádzal zo špecifickej dôkaznej situácie v antidiskriminačných sporoch, teda zo špecifického rozdelenia dôkazného bremena, keď uzavrel, že žalobca uniesol dôkazné bremeno a preukázal, že zo strany žalovanej došlo voči nemu k diskriminačnému zaobchádzaniu tým, že poukázal na konkrétne skutočnosti, o ktoré svoje tvrdenia o diskriminácii oprel.

31. Vychádzajúc z ust. § 11 ods. 2 zák. č. 305/2004 Z.z. postačuje zo strany žalujúceho subjektu oznámiť konajúcemu súdu skutočnosti, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 1.12.2015, sp. zn. III.ÚS 90/2015-41).

32. Žalobca žalobu oprel o tvrdenia, že pociťuje správanie žalovanej voči nemu spočívajúce v jeho zastrašovaní, retroaktívnom pozastavení vyplácania osobného príplatku spätne, a nevyplatenia odmeny v období október 2009 - december 2011, priznania odmeny z mimodotačných zdrojov vo výplatnom termíne jún 2014 v porovnaní s ostatnými zamestnancami v nižšej výške, neumožnení zúčastňovať sa komisií a ďalších orgánov žalovanej ako jej člena za diskriminačné, pričom ich príčinou podľa žalobcu sú názory, ktoré otvorene prezentoval, a ktorými kritizoval činnosť žalovanej, že poukazoval na nezákonné konania vedúcich zamestnancov žalovanej, korupciu pri zamestnávaní takzvaných čiernych duší, vrátane podania podnetu na preverenie trestnoprávnej zodpovednosti a prešetrenie fingovaných úväzkov zamestnancov na príslušných orgánoch.

33. Súd prvej inštancie správne zameral dokazovanie na skúmanie, či žalovaná v obdobných situáciách (ne)postupovala rozdielne v zaobchádzaní so žalobcom v porovnaní s ostatnými zamestnancami. Vychádzal zo zistení, že žalobca bol potom, ako začal poukazovať na nedostatky v činnosti žalovanej a protispoločenské správanie jej vedúcich zamestnancov morálne kolektívom hodnotený ako zamestnanec, ktorý je osobou konfliktnou, o čom svedčí pokarhanie dekana za údajné porušenie pracovnej disciplíny zo dňa 12.6.2007 za svojvoľné opustenie pracovnej schôdzy, hoci zo zápisnice o schôdzy je zrejmé, že prednostku upozornil, že mu je nevoľno, ale tiež skutočnosť, že voči žalobcovi bola zorganizovaná ostatnými zamestnancami podpisová akcia - petícia, ktorej sa iniciatívne aktívne zúčastnila hlavne T. H. M.. V konaní bolo dostatočne preukázané, že žalovaná sa voči žalobcovi dopustila diskriminačného konania, ktoré sa prejavilo v pozastavení vyplatenia osobného príplatku spätne za obdobie od 1.10.2009 do 1.2.2012, nevyplatenia odmeny za druhý polrok 2009, priznaniu odmeny z mimodotačných zdrojov za prvý polrok 2014 vo významne nižšej sume, ako bola priznaná iným zamestnancom s porovnateľnými výsledkami, ale tiež v tom, že žalobca nebol zaradený a nominovaný do komisií a ďalších orgánov žalovanej tak, ako iní zamestnanci, napriek tomu, že išlo o popredného odborníka, vysokoškolského pedagóga a dlhoročného zamestnanca žalovanej, ktorý patrí medzi významnú osobnosť vedecko-výskumnej a publikačnej oblasti.

34. Výsledky dokazovania vykonané pred súdom prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu dávajú dostatočný skutkový základ pre záver, že žalovaná porušila zásadu rovnakého zaobchádzania formou priamej diskriminácie (pozastavenie odmien, poskytovanie nižšej odmeny v porovnaní s ostatnými zamestnancami, neumožnenie účasti v komisiách a iných orgánoch žalovanej) ale aj formou obťažovania keď žalobca vnímal postup, postoje a správanie žalovanej a jej zamestnancov voči svojej osobe ako nepríjemné, urážlivé, dehonestujúce vzhľadom na svoju odbornosť a erudovanosť,

vyplývajúce z prejavu nespokojnosti žalobcu s činnosťou žalovanej a z poukázania na protispoločenskú činnosť.

35. V oblasti pracovného práva je zásada rovnakého zaobchádzania premietnutá do článku 1 a 2 Základných zásad Zákonníka práce a ustanovenia § 13 Zákonníka práce, ktoré správne súd prvej inštancie na daný prípad aplikoval v spojení s ust. antidiskriminačného zákona. Z týchto zákonných ustanovení vyplýva, že zamestnávateľ je v pracovnoprávných vzťahoch povinný zaobchádzať so zamestnancami v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania ustanovenou pre oblasť pracovnoprávných vzťahov osobitným zákonom, ktorým je antidiskriminačný zákon.

36. Z ust. § 13 Zákonníka práce možno vyvodiť, že dôvodom diskriminácie v pracovnoprávných vzťahoch môže byť aj predchádzajúce upozornenie (podnet) zamestnanca na nedostatky v činnosti zamestnávateľa alebo aj oznámenie kriminality alebo protispoločenskej činnosti.

37. V prípade domáhania sa ochrany práva na rovnaké zaobchádzanie je potrebné predovšetkým zisťovať (ne)existenciu rozdielneho zaobchádzania s obeťou diskriminácie v porovnaní s inou osobou, ktorá sa nachádza v rovnakej alebo porovnateľnej situácii, či napadnutým konaním vznikla obeť diskriminácie nejaká nevýhoda a či medzi dôvodom rozdielneho zaobchádzania a vzniknutou nevýhodou je príčinná súvislosť.

38. Žalobca je povinný súdu predložiť dôkazy, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo; ak sa tak stane, žalovanú zaťažuje dôkazné bremeno preukázať, že neporušila zásadu rovnakého zaobchádzania (§ 11 ods. 2 Antidiskriminačného zákona).

39. V preskúmvanej veci žalobca nepochybne predložil v konaní dôkazy, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania v súvislosti so znížením, respektíve nepriznaním odmeny žalobcovi, neumožnení mu účasti v komisiách a v iných orgánoch žalovanej. Ide rozhodne o oblasti, v ktorých sa zásada rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných vzťahoch uplatňuje. Žalobcovi napadnutými konaniami žalovanej vznikla nevýhoda, pričom uvedené konania žalovanej mohli byť reakciou na jeho predchádzajúce upozornenia (podnety) na nedostatky v jej činnosti, respektíve oznámenie kriminality a protispoločenskej činnosti príslušným orgánom.

40. Správne súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaná, na ktorú sa presunulo dôkazné bremeno, a ktorá mala v konaní preukázať, že k diskriminácii žalobcu nedošlo, teda, že menej priaznivé zaobchádzanie so žalobcom nebolo založené na diskriminačnom dôvode, neuniesla.

41. Žalovaná síce v priebehu konania spochybňovala tvrdenia žalobcu o jej diskriminačnom konaní, avšak neprodukovala dôkazy, z ktorých by bolo možné jednoznačne vyvodiť, že k diskriminačnému konaniu voči žalobcovi z jej strany nedošlo. Pokiaľ žalovaná v rámci svojej obrany voči žalobe poukazovala na to, že na strane žalobcu ide o konfliktnú osobu a výpoveďami svedkov sa snažila tieto svoje tvrdenia preukázať, nejde o obranu, ktorá by mohla byť prospešnou v antidiskriminačnom spore a ktorá by mohla žalovanej privodiť priaznivejšie rozhodnutie. Žalovaná v súlade s prenesením dôkazného bremeno dôkazné bremeno neuniesla, keďže nepreukázala, žeby k diskriminácii žalobcu nedošlo.

42. V súvislosti s námietkou žalovanej o tom, že pokiaľ ide o poskytnutie odmeny žalobcovi za obdobie prvého polroka 2014, ide o nenárokovateľné plnenie, ktoré spadalo plne do kompetencie dekana, je potrebné uviesť, že s touto argumentáciou žalovanej je potrebné sa stotožniť len do tej miery, že ide o nenárokovateľné plnenie a jej nevyplatenie, respektíve vyplatenie v nižšej výške ako ostatným zamestnancom nemožno samo o sebe považovať za postih. Za situácie, pokiaľ však ostatným zamestnancom za porovnateľných podmienok bola vyplatená odmena vyššia a dôvodom zníženia odmeny vyplatené žalobcovi je skutočnosť, že žalobca poukazoval na nedostatky v činnosti žalovanej, správne súd prvej inštancie uzavrel, že takýto postoj je diskriminačným konaním v zmysle § 13 ods. 5 Zákonníka práce.

43. Žalovaná v priebehu konania nevysvetlila, z akého dôvodu bola žalobcovi priznaná odmena za prvý polrok roku 2014 vo výrazne nižšej výške ako iným zamestnancom s porovnateľnými výsledkami a nevysvetlila ani dôvod, prečo nebol žalobca zaraďovaný, respektíve nominovaný do výberových komisií a iných orgánov žalovanej, napriek svojej vysokej erudovanosti.

44. Pokiaľ žalovaná poukazovala na tú skutočnosť, že dôvodom pozastavenia vyplácania osobného príplatku a odmien žalobcovi v období od 1.10.2009 do decembra 2011 boli objektívne dôvody spočívajúce v podozrení žalobcu z porušovania autorských práv, nejde o akceptovateľný dôvod, keďže v takom prípade ide o občianskoprávny spor vyvolaný zásahom do autorských práv, ktorý je potrebné riešiť civilnou žalobou.

45. Súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, že nevypočul všetkých svedkov navrhnutých žalovanou, ktorí by sa mali vyjadriť k aktuálnym pomeroch na pracovisku, keďže nejde o také dôkazy, ktoré by boli v danom prípade relevantné vzhľadom na zistené skutkové okolnosti.

46. Správne preto súd prvej inštancie rozhodol, pokiaľ uložil žalovanej povinnosť zdržať sa do budúcnosti konania voči žalobcovi, spočívajúceho v diskriminačnom konaní, tak ako vyplýva z výroku I. rozsudku a rovnako uložil povinnosť žalovanej ospravedlniť sa žalobcovi tak, ako vyplýva z výroku II. rozsudku.

47. Pri rozhodovaní o výške peňažnej satisfakcie správne súd prvej inštancie prihliadol na všetky okolnosti prípadu, a to najmä na intenzitu nepriaznivých následkov, ich rozsah a trvanie, ktoré sa prejavili nielen v pracovnom a spoločenskom živote žalobcu, ale aj zhoršením zdravotného stavu žalobcu a vo finančnej strate. Odvolací súd v tej súvislosti zdôrazňuje, že v danom prípade je nutné prihliadnuť aj k tomu, že k neoprávnenému zásahu do integrity žalobcu dochádzalo v prostredí jeho dlhoročného pracoviska a že išlo o citeľný a dlhodobý zásah, ktorý sa prejavil vo viacerých oblastiach jeho života a vykazoval značnú intenzitu. Žalobca bol postupom žalovanej vyradený z odbornej činnosti súvisiacej s jeho pracovnou činnosťou (nominovanie do orgánov a komisií a pod.), pričom toto znevýhodnenie sa prejavilo navyše v jeho pracovnom zatriedení, vedeckom postupe ale aj morálnom ocenení, čiže dotklo sa jeho odborného a morálneho kreditu a navyše v konaní bolo preukázané, že toto konanie žalovanej zanechalo dôsledky aj na zdravotnom stave žalobcu. Vychádzajúc zo všetkých týchto úvah, odvolací súd potvrdil rozsudok aj vo výške priznanej nemajetkovej ujmy žalobcovi v sume 8.000,00 eur.

48. Na záver odvolací súd dodáva, že za neodôvodnenú považuje odvoláciu námietku žalovanej, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca, resp. nesprávne obsadený súd. Z obsahu spisu vyplynulo, že táto námietka nie je opodstatnená, nakoľko vo veci rozhodoval zákonný sudca. Pridelenie veci inému sudcovi nie je vylúčené, pokiaľ sa tak stane v súlade so zákonom ustanovenými podmienkami a pri dodržaní zákonom ustanoveného postupu. V danom prípade pri pridelení veci sudcovi boli dodržané ustanovenia rozvrhu práce príslušného súdu, keď opatrením predsedu súdu bola vec pridelená zákonnému sudcovi, ktorý vo veci aj rozhodol.

49. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok, vrátane výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny.

50. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnej žalovanej.

51. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).